

3° KWARTAAL 2014

Nr 98

ESIC Nieuwsbrief

Europees Studie- en Informatiecentrum. v.z.w.

Esic is lid van de Europese Beweging België en UEF België

In dit nummer

Nieuwe Commissie Junckers	4
Politieke Unie	6
Extern beleid	7
Handelsakkoorden	7
Oekraïne	9
Navo	10
Turkije	12
Strijd tegen IS	12
Interne Markt	13
Milieu	14
Euro en kredietcrisis	14
Groei en werk	15

* Opinie *

De presentatie van het vijfjarenprogramma door de nieuwe voorzitter van de Europese Commissie, of althans de intenties daartoe, is hoopvol. Is dit een blijk van een nieuwe dynamiek of is dit slechts een rad voor de ogen, namelijk een zoveelste blijk van sterke beloften waarvoor geen middelen beschikbaar zijn? Veel zal uiteraard afhangen van de ingesteldheid van de Raad van ministers. Wenst die nog dat de EU vooruitgang boekt of moeten de nationale staten die taken maar overnemen, waarvan overduidelijk bleek dat ze die individueel niet meer kunnen torsen. Inmiddels moeten we Juncker het voordeel van de twijfel geven. Waakzaamheid blijft aangewezen.

De keuze van de topfuncties gaat gepaard met de vraag of de weerhouden kandidaten voor hun taak opgewassen zijn. Voor de commissarissen in de Europese Commissie is de publieke hearing in het Europees Parlement een eerste stap om de selectie te verfijnen. Ook de organisatie in clusters in het college van commissarissen is een potentiële verbetering. De praktijk zal uitwijzen of die wijziging haar nut heeft. Zijn alle vicevoorzitters wel voldoende Europees? Wie zal hun mogelijke 'lauwe medewerking' kunnen neutraliseren? Juncker of Timmermans of het Europees Parlement?

Abonnement:
Jaarabonnement

PER e-mail
7.50 euro/4 nummers

PAPIERVERSIE
10 euro/4 nummers
Enkel voor bibliotheken

Bankrekening: 220-0316957-94

Verantwoordelijke uitgever: R. Verschooten, Ryckmansstraat 5, 2020 Antwerpen

Telefoon: 03/238.97.74

E-MAIL: esic@telenet.be

De andere topkandidaten werden gekozen buiten het medezeggenschap van het Europees Parlement. Wat zal Donald Tusk, de Poolse opvolger van Herman Van Rompuy, als voorzitter van de Europese Raad presteren? Zal hij eveneens kunnen of willen optreden als een stille 'dealmaker' of zal hij de onderdanige uitvoerder worden van de 'Duitse lijn'? Ook van hem zal afhangen of Europa 'voortgang' kan boeken in die domeinen waar de urgentie het hoogste is.

Fundamentele vragen werden tot op heden niet beantwoord, namelijk: (1) komt er een volwaardige economische unie voor de eurozone? (2) komt er een tweesnelheden Europa met de eurozone als voortrekker? Beide vragen zijn uiterst belangrijk. Beide vragen onbehandeld laten zal Europa met nog meer verwijten overladen dan voorheen, want hetgeen moet worden gedaan wordt door de Europese Raad tegengehouden. De publieke opinie zal dat niet begrijpen en de verkeerde Europese instanties de schuld geven. Het afwenden van de verantwoordelijkheid door de Europese Raad is een kwaad dat al lang bestaat, maar de tijd is aangebroken waar de gevolgen van dit verzuim zeer duur worden en op een dag niet meer te overzien zullen zijn.

Aan de druk van het Europees Parlement wordt toegeschreven dat de voorzitter van de Europese Commissie uit de grootste parlementaire fractie moet komen. Dit wapenfeit overroepen leidt tot niets, toch blijft het een belangrijke zaak. Het is vooral symbolisch. Het is eveneens belangrijk dat ook alle andere topfunctionarissen van Europa, zoals Donald Tusk, Federica Mogherini, Jeroen Dijsselboom en Mario Draghi hun beleidsintenties en beleidsrealisaties komen toelichten voor het Europees Parlement. Het Europees Parlement heeft direct niets te zeggen over hun aanstelling, maar de legitimatie van hun beleid blijft een zwakke plek en het Europees Parlement is de enige plaats waar dit kan (als tussenoplossing op de weg naar een Europese democratie). Het onderling afstellen van deze beleidsdomeinen kan alleen maar gunstig zijn voor Europa en de kwaliteit van dat beleid.

De Europese Unie en of de eurozone kunnen een positieve rol spelen om een langdurige economische stagnatie en de daaruit voortkomende hoge werkloosheid een halt toe te roepen. Versnipperd nationaal beleid levert geen enkel significant resultaat op. Europa, als enige, kan zorgen voor coördinatie en convergentie. Een gemeenschappelijk Europees belang kan maar worden behartigd door het nastreven van gemeenschappelijke interne en externe beleidsmaatregelen. Of verkiezen de nationale beleidsvoerders dat Europa wordt herleid tot een geografische benaming waarvan geen enkele uitstraling uitgaat en een feitelijke tweederangsrol moet spelen?

De endemische zwakheid van Europa moet worden beantwoord door het concipiëren en het invoeren van een nieuwe en geschikte bestuursvorm voor Europa. Het intergouvernementalisme (de huidige bestuursvorm) heeft zijn zwakheid en ongeschiktheid al lang bewezen. Een nieuwe bestuursvorm (die beter moet zijn) moet aan een aantal strenge voorwaarden beantwoorden. Deze voorwaarden kunnen alleen maar worden beantwoord in een post-nationale bestuursvorm die niets anders dan een aangepaste vorm van federalisme kan zijn. Wil men de baten (welvaart en welzijn) oogsten, dan moet de bestuursvorm ook overeenkomstig worden aangepast. Hydride of tussenvormen zullen allen falen in hun opzet. Achterhaalde denkpatronen vervangen is een eerste opdracht.

Schotland heeft zijn referendum over onafhankelijkheid gehad. Het werd een negatief antwoord, maar toch werd het geen afgang. Méér eigen bevoegdheden kunnen niet worden tegengehouden. Dezelfde vraag stelt zich in andere Europese gewesten die naar onafhankelijkheid streven. Tot op heden heeft Europa geen antwoord hierop klaar. Institutioneel hebben de nationale beleidsvoerders deze vraag altijd afgehouden. In de toekomst zal er wel

een opening moeten worden gemaakt. Zal die de regionalisten tevreden stellen? Deze vraag mag niet onbeantwoord blijven.

Inmiddels gaan de smerige oorlogen voort: in Oekraïne en Irak/Syrië blijft het geweld waaraan geen einde komt voortduren. In stilte vinden de smerigste misdaden tegen de menselijkheid en het voorliegen van de internationale gemeenschap plaats, dit in naam van een Russisch imperialisme, een zogenaamde zuivere godsdienst of louter het vasthouden aan een illegitiem gezag. Wie dacht dat zulks tot het verleden hoorde vergist zich. Een antwoord van de internationale gemeenschap laat op zich wachten.

Na zestig jaren blijft Europa op het vlak van het extern beleid een dwerg. Anderen beslissen in zijn plaats. Het aanzien en respect voor Europa komt er niet sui generis. Het vergt in tegendeel een zeer doelgerichte aanpak waarin zowel de zachte als de harde antwoorden mogelijk moeten zijn. Europa is een regionale belangengroep die zich moet laten gelden opdat aanzien en respect zouden groeien. De wollige en ongeloofwaardige wijze waarop Europa dit beleid voert vraagt om een krachtige bijsturing en een inhoudelijke invulling. Nostalgie naar vervlogen oude tijden is pervers, kortzichtig en een blijk van een grotesk falen van de nationale beleidsvoerders van Europa

Vermeldenswaard is de invulling van de sectie **EuropaDebat**, die naast **EuropaInfo**, een plaats is waar zeer veel vragen worden gesteld. Er zijn zo veel onbeantwoorde vragen over Europa. Deze website wil bescheiden bijdragen tot een noodzakelijke bewustwording.

De website EuropaDebat wil de visie van het **Europees federalisme** ruimer bekend maken in Vlaanderen.

BEGELEIDING, ONDERSTEUNING EN ADVIES

Een gratis dienst biedt **ESIC** aan belangstellenden - studenten of volwassenen - de mogelijkheid om **ESIC** te raadplegen voor begeleiding, ondersteuning of advies over een thema/activiteit dat binnen de sfeer van de EU ligt.

Contact met Robert Verschooten
Tel: 03/238.97.74
www.europadebat.be

e-mail esic@telenet.be

NIEUWE COMMISSIE JUNCKER

JUNCKER'S PROGRAMMA

Op 15 juli 2014 presenteerde Jean-Claude Juncker het vijfjaren werkprogramma voor de Commissie aan het Europees Parlement. Dat programma werd overeengekomen met de 'grote coalitie' van de drie fracties die hem steunen bij de bevestiging van zijn mandaat. Juncker bevestigde zijn engagement voor een sociale welvaartsstaat en een sociale markteconomie. Hij beloofde de begrotingsregels te versterken en de loodzware regelgeving aan te pakken, een toename van de investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, investeringen om groei te bevorderen en daarbij 300 miljard euro in extra publieke en private investeringen te mobiliseren, wetgevende stappen te ondernemen om een geconnecteerde digitale eenheidsmarkt in het leven te roepen. De energiemarkt te hervormen, de middelen samen te brengen om de infrastructuur met elkaar te verbinden en de onderhandelingskracht te bundelen ten aanzien van derde energieleverende partijen, investeringen in nieuwe technologieën, teneinde het leiderschap van Europe te behouden, een verdieping van de economische en monetaire unie, een evenwichtige en redelijke handelsovereenkomst met de VS, een toegenomen toezicht op het behoud van de fundamentele rechten en het rechtssysteem, een sterkere samenwerking inzake veiligheid en defensie, een toegenomen transparantie in het contact met belanghebbenden en lobbyisten. (European Voice - D. Keating - 17/07/2014)

COMMISSIE VAN DE LAATSTE KANS

'Juncker, de voorzitter van de Europese Commissie legt de lat bijzonder hoog. Met

een recordaantal politieke zwaargewichten in zijn Commissie wil hij niets minder dan het vertrouwen van de burgers in Europa herstellen. Daarmee beoogt hij niet alleen een trendbreuk, maar evengoed een mentaliteitsverandering. Méér focus, keuzes maken, prioriteiten stellen. De Europese Commissie presenteert zich als een regering en dus niet louter meer als een administratie. Soepel, projectmatig en collegiaal werken is de boodschap. In plaats van het presidentiële systeem van José Barroso komt er een netwerkstructuur met zeven vicevoorzitters die elk de coördinatie van één beleidsdomein voor hun rekening nemen. Als de ploeg van Juncker in haar opzet mislukt, welke recepten kan de EU dan nog uit haar hoed toveren?' vraagt Steven Van Hecke, docent KU Leuven, zich af. (De Tijd - 12/09/2014) Uiteraard is nog de herziening van de Europese Verdragen, maar dat is een onderwerp waarover een zwaar taboe hangt (nvdr).

ZORGVULDIG EVENWICHT

Evenwicht zoeken onder de fracties die de Commissie Juncker steunen wordt getoond in de top. Vooreerst in de benoeming van twee 'senior vicevoorzitters'. Voor Federica Mogherini had Juncker de beslissing niet in de hand, want aangesteld door de Europese Raad (zij is van centrum-linkse signatuur). Hoewel verantwoordelijk voor de Europese Externe Actie, zal zij niet veel invloed uitoefenen in de Europese Commissie. Met Frans Timmermans (NL), ook een senior vicevoorzitter, benoemde Juncker zijn 'rechterhand', die een vetorecht heeft over alle initiatieven van de Commissie. Juncker geeft hem directe toegang tot alle DG's. Hiermee wordt de centrum-linkse beleidsman belast met de supervisie over betere wetgeving en ambtenarenzaken. Kristalina Georgieva (Bu), een technocraat, wordt een soort adjunct vicevoorzitter. Zij zal toezicht uitoefenen op het budget en de HR. Al bij al geen onbelangrijke taak. De vier andere vicevoorzitters, alle ex-premiers, zullen elk projectteams leiden i.v.m. verschillende aspecten van het economisch beleid. De Sloveense ex-premier Bratusek zal later

vervangen worden (door een 'nieuwkomer') omdat haar hoorzitting teleurstellend was. Opmerkelijk: geen van de zeven vicevoorzitters komt uit een grote lidstaat (behalve Mogherini) en vier van zeven komen uit een 'nieuwe' lidstaat (in Oost-Europa). (European Voice - T. Vogel - 11/09/2014)

MARIANNE THYSSEN COMMISSARIS

Marianne Thyssen heeft in de Commissie-Juncker geen (zogenaamde) topportefeuille binnengehaald. Wel 'Werk, sociale zaken, vaardigheden en arbeidsmobiliteit'. Het wordt aartsmoeilijk, zeggen experts, maar ze kan het verschil maken. De modernisering van de arbeidsmarkten en van de systemen van sociale bescherming is eveneens een cruciale taak. Net als het plan van Juncker om de muntunie sociaal te verankeren. Thyssen krijgt ook de opdracht de 'sociale dialoog op alle niveaus te versterken'. Thyssen heeft de volle steun van Juncker en is een centrale pion in het sociaal Europa dat de nieuwe commissievoorzitter wil uitbouwen. Thyssen zal dus nieuwe wetgeving goedgekeurd moeten krijgen in het Europees Parlement en de lidstaten. (De Tijd - J D'H en KVH - 13/09/2014)

NEGEN VROUWEN IN DE COMMISSIE

Het was nipt, maar Juncker heeft negen vrouwen in zijn Commissie (op een totaal van 28). Dat is evenveel als in de Commissie Barroso II. Juncker had eerder al gezegd dat landen die vrouwen naar de Commissie sturen een streepje voor hebben om een mooie portefeuille in de wacht te slepen. De woordvoester van Juncker zei dat België met Marianne Thyssen 'een uitstekende keuze' heeft gemaakt. (De Tijd - D. Bervoet - 5/09/2014)

DIJSSELBLOEM KRITISCH

Jeroen Dijsselbloem, voorzitter van de Eurogroep, staat na afloop van informeel overleg met zijn collega's en centrale bankiers in Milaan, op de rem over het Europese

investeringsplan waar de nieuwe commissievoorzitter Juncker, werk wil van maken. Volgens de Nederlandse minister van Financiën is geld niet de oorzaak van de structureel achterblijvende investeringen in Europa, maar het gebrek aan projecten en het investeringsklimaat in veel landen. Investeringsplan moeten komen uit de private sector, aldus Dijsselbloem. 'Naast de bankenunie is er heel weinig gebeurd bij de vervolmaking van de interne markt. Er liggen heel veel kansen in digitale markten en grote handelsverdragen', stelt hij. (De Standaard - pdd - 15/09/2014)

SCHOTS REFERENDUM

55 procent van de Schotten heeft op 18 september gestemd tegen de onafhankelijkheid. Premier Alex Salmond, de grote verdediger van een onafhankelijk Schotland, nam daarop ontslag. Toch blijft zijn SNP niet in de kou staan. Dankzij een slimme campagne kunnen de nationalistische rekenen op nieuwe bevoegdheden voor Edinburgh. De ja- en neestemmers kunnen zich daarin vinden. (De Tijd - 20/09/2014)

SCHOTSE LES VOOR EUROPA

De campagne rond het Schotse referendum was diepgaand en heeft nieuw leven ingeblazen in de politiek in Schotland. De politieke verhoudingen met Westminster en de economische relaties moeten evenwichtiger worden. Devolution (of decentralisering) en federalisme zijn wegen om een nieuwe heropleving te bereiken. Een mislukking zal de bevolking marginaliseren en naar extremen jagen. (New Europe - Analysis - 21/09/2014)

SCHOTS REFERENDUM EEN BEDREIGING VOOR EUROPA?

De Financial Times schreef onlangs: 'Het Schotse referendum bedreigt de Europese integratie'. Een Schots 'ja' (ja voor onafhankelijkheid) zal de Europese beleidsmakers verplichten moeilijke knopen door te hakken'. Regio's zouden te gemakkelijk onafhankelijkheid verwerven en de Europese integratie kunnen ontrafelen.

Het bestaan van de EU kan de regio's aanmoedigen om afstand te nemen van de beperkende staat, indien de EU een beschermend net aanbiedt in een ruimer en minder restrictief geheel. Toch is niet zeker dat het regionaal domino-effect zal leiden naar een Europese politieke Unie gesteund op een federatie van regio's in de plaats van een federatie van natiestaten. (New Europe - K. Tsapogas-von Taube - 14/09/2014)

NEEN TEGEN TUSSENKOMST

Zowel Europese regeringsleiders als de Commissie hebben de Schotse nationalistenverschuwd. Het is niet de eerste keer dat Europa tussenkomt in interne aangelegenheden en partij kiest, denk aan Hongarije, Oostenrijk, Ierland, Portugal, Griekenland, Cyprus, Schotland en Catalonië. De interventies i.v.m. Schotland isoleren de Europese Commissie verder van de bevolking (althans de Commissie Barroso II, die er tegenstrijdige standpunten heeft op nagehouden, nvdr). (New Europe - editoriaal - 21/09/2014)

BOTER OF VIS

'Het Europese ideaal was ruim een halve eeuw gebaseerd op de gedachte dat het in het belang van iedere Europeanen is te streven naar een groeiende eenheid, maar met behoud van onze geliefde verscheidenheid. De eurocrisis heeft aangetoond dat het echt wel het ene of het andere is: een monetaire unie met een steeds sterker wordende politieke component, of geen monetaire unie. En zoals de Duitse kanselier Angela Merkel pleegt te zeggen: mislukt de euro, dan mislukt Europa.' (De Standaard - B. Sturtewagen - 18/09/2014)

MEER REGIONALE BEVOEGDHEDEN IN HET VK?

De Britse vicepremier Nick Clegg (Liberaal-Democraat) hield een pleidooi voor een grotere decentralisatie van het Britse bestuur, ten gunste van Wales en Noord-Ierland, maar ook van Engeland. Daar zouden steden en graafschappen meer macht moeten krijgen.

(De Tijd - JVH - 12/09/2014)

LOOPT DE CITY LEEG BIJ BREXIT-SCENARIO?

Amerikaanse zakenbanken plannen een deel van hun activiteiten te verplaatsen van Londen naar Ierland, mocht het tot een breuk komen tussen het Verenigd Koninkrijk en Europa, het brexit-scenario. (De Tijd - S. Demeester - 19/08/2014)

CATALANEN EN HUN REFERENDUM

De Catalanen zijn op 11 september massaal in de straten van Barcelona gekomen om steun te betuigen aan een referendum over onafhankelijkheid op 9 november. Na de weigering van Madrid om een bindend referendum mogelijk te maken werkt het Catalaanse parlement nu aan een eigen wet op volksstemmingen met een adviserend karakter. Premier Rajoy heeft al op voorhand aangekondigd dat Madrid zo'n decreet zal tegenhouden door in beroep te gaan bij het Spaanse grondwettelijke hof. (De Tijd - L. Rietman - 12/09/2014)

POLITIEKE UNIE

NIEUWE EU-GEZICHTEN

De Poolse premier Donald Tusk wordt de opvolger van Herman Van Rompuy als voorzitter van de Europese Raad. De Italiaanse minister van Buitenlandse zaken, Federica Mogherini, vervangt Cathy Ashton als Hoge EU-vertegenwoordiger voor het Buitenlandbeleid. Tusk die behoort tot de EVP is een van de meest ervaren en langstzittende premiers in de Europese Raad. De sociaal-democratische Mogherini is vlot meertalig en een telg van de nieuwe generatie. Ze weegt licht op het internationaal toneel. Mogherini was incontournable geworden als gevolg van de druk van de Italiaanse premier Matteo Renzi. Met Tusk krijgen de Oost-Europeanen de top post waar ze al langer op hamerden. Met Merkel als de spil in het grote Europese spel. (De Tijd - K. Van Haver - 31/08/2014)

EEN EUROPESE BUNDES RAT?

'Onder meer de Franse econoom Thomas Piketty stelt voor om de uit staatshoofden en regeringsleiders samengestelde Europese Raad te vervangen door een tweede kamer met vertegenwoordiger van de nationale parlementen. Die fundamentele hervorming zou een einde maken aan de helse intergouvernementele logica van de jongste jaren. Een nieuwe Europese kamer die voortkomt uit de parlementen waarvan de burgers de leden en de debatten min of meer kennen is een relevante optie. Ze zou beter verankerd zijn in de nationale politiek dan het Europees Parlement. Ze zou de diversiteit van de opinies beter vertegenwoordigen dan de Europese Raad. Ze zou flexibeler en realistischer zijn dan de bestaande instellingen. Op voorwaarde dat ze echte bevoegdheden krijgt en zich in een open, democratisch debat kan uitspreken over fundamentele teksten die het leven van een half miljard Europese burgers raken. Zo'n parlement lijkt vandaag weinig realistisch, maar de legitimiteitscrisis van de Unie is zo diep dat het onverantwoordelijk zou zijn om geen alternatieven te zoeken', stelt Paul Magnette, ex-professor Europese Studies (ULB). (De Standaard - 9/09/2014)

EUROPESE BEGROTING 2015

In juni 2014 deed de Europese Commissie haar voorstel. De COREPER stelt een korting van 2,1 miljard euro voor. Dat voorstel is voor het Europees Parlement (EP) onaanvaardbaar. De leden van het EP kunnen tot 11 september hun tegenvoorstellen formuleren. De Raad van ministers zal in de loop van september 2014 haar voorstel vastleggen. Het EP doet zulks op 22 oktober. De onderhandeling tussen Italië, als roterende voorzitter van de Raad, en het EP zal plaatsvinden tussen 28 oktober en 17 november. Het Coreper stelt voor 140 miljard euro als betalingsverplichtingen (- 2,1 miljard of 3% stijging t.o.v. het 2014-budget) en 145 miljard euro aan contractuele verplichtingen. Deze voorstellen houden nog geen rekening

met budgettaire aanpassingen. (European Voice - T. Vogel - 17/07/2014)

EXTERN BELEID

NIEUW EUROPEES EXTERN BELEID?

Jean-Claude Juncker heeft al van in het begin van zijn aantreden de toon gezet. In een brief aan Federica Mogherini, het nieuwe hoofd van het Externe Beleid, heeft hij bevestigd dat ze beiden een 'pragmatisch akkoord' hebben gesloten: de Commissie moet een grotere rol spelen in het Externe Beleid van de EU. Inmiddels heeft Mogherini haar kabinet geïnstalleerd in het hoofdkwartier van de Commissie en niet bij haar administratie (zoals de vorige EU-vertegenwoordiger voor het Externe Beleid). Daardoor zal Mogherini een zeer goede tweede-in-bevel moeten kiezen om de onrust in haar departement te sussen. Juncker wil dat Mogherini betere leiding geeft dan haar voorganger aan het cluster van commissarissen dat zich bezighoudt met die domeinen die verwant zijn aan het Externe beleid (handel, ontwikkeling, crisis-management en de zuidelijke buurlanden). Daarnaast heeft Juncker de commissaris voor de Uitbreiding, Johannes Hahn, medegedeeld dat er geen uitbreidingen komen tijdens deze legislatuur. Deze mededeling kan bij de lidstaten van de EU hard aankomen, niet dat ze uitbreiding wensen, maar omdat zij beslissen over toetredingen en niet de Commissie. (European Voice - A. Gardner - 18/09/2014)

HANDELS- AKKOORDEN

VRIJHANDELSAKKOORD MET CANADA ONDER VUUR

Minder dan een maand voor de Europese Unie een handelsverdrag met Canada plechtig

wil bezegelen, zetten de sociaal-democraten in het Europees Parlement de hakken in het zand. Ze verzetten zich tegen een clause waarin investeerders overheden voor een arbitragerechtbank kunnen dagen als die zich niet houden aan de afspraken in het handelsverdrag. In het Europees jargon heet het: 'ISDS' of Investor State Dispute Settlement. De Commissie werpt op dat dergelijke clauses al jaren in vrijhandelsverdragen staan en dat de EU-lidstaten ze er vroeger zelf inschreven. De fractievoorzitter van de Europese sociaal-democraten zei dat hij niet tegen het handelsverdrag op zich is, maar dat het ISDS-mechanisme eruit moet. Er kondigt zich nog een hevig politiek gevecht aan om het handelsverdrag veilig door de 28 nationale parlementen te loodsen. (De Tijd - B. Haeck - 27/08/2014)

REGIONAAL HANDELSAKKOORD MET AFRIKA

De EU bereikte een belangrijke doorbraak door het sluiten van een regionale handelsovereenkomst met 22 staten in Afrika, waaronder ook Zuid-Afrika en Nigeria. Het wederzijdse doel dat handel het sluitstuk is in hun betrekkingen komt zodoende dichterbij. De belangrijke economische groei in Afrika heeft het sluiten van een dergelijk akkoord bespoedigd. De Europese Commissie richt zich voortaan op handelsakkoorden op maat. Zo zijn er de akkoorden met twee leden van de Andes-groep, Oekraïne, Moldavië en Georgië. (European Voice - A. Gardner - 24/07/2014)

TTIP MET DE VS (1)

De zesde ronde van handelsbesprekingen met de VS werd in Brussel gehouden (er wordt al een jaar onderhandeld). Delegaties van de VS en de EU tellen elk over 100 leden. Bij elke ronde wisselen de delegaties massa's documenten uit. Hieruit distilleert de Europese Commissie een document van circa zestig pagina's dat aan de lidstaten en in het Europees Parlement wordt medegedeeld. Dat is een slopende, vervelende en uiterst gedetailleerde procedure die noodzakelijk

blijkt te zijn om later tot een akkoord te komen. (European Voice - A. Gardner - 24/07/2014)

TTIP (2): BLIJFT HET UITGANGSPUNT OVEREIND?

Een wissel van de macht aan Europese zijde zou de wind uit de zeilen kunnen halen. De vraag stelt zich of de oorspronkelijk ambitie kan worden gehandhaafd, namelijk het economische en geopolitieke belang van een overeenkomst. Deze verwachtingen konden niet worden ingelost. Aanvankelijk werd ook gesteld dat alles op tafel zou komen. Maar de Fransen maken voorbehoud voor de audiovisuele sector. Onderhandelaars zeggen een 'economische Navo niet te wensen'. De financiële diensten, energie en VS-dienstenregels blijven buiten schot. Kortom deze TTIP-onderhandelingen lijken meer op een gewoon handelsakkoord, dat helemaal geen sjabloon kan worden voor andere handelsovereenkomsten. Tenslotte blijken de VS vooral belang te hechten aan het 12-landen Trans-Pacific Partnership. De leider van de Amerikaanse delegatie bevestigde die prioriteit. 'Méér aandacht voor een overeenkomst met de EU is voor later', verklaarde hij. (European Voice - A. Gardner - 24/07/2014)

TTIP (3): BAKKEN KRITIEK

Inmiddels blijven in Europa de TTIP-onderhandelingen zorgen voor bakken kritiek over de ondoorzichtige onderhandelingen waarover veel te weinig wordt gecommuniceerd door de Europese Commissie alsook over de geheimhouding. Als reactie op dit tekort heeft de Europese Ombudsman een publieke raadpleging gelanceerd. Hij vroeg ook om een lijst van raadplegingen van de betrokken partijen te publiceren, evenals van de beschikbare documenten. (New Europe - D. Alexe - 28/09/2014)

INDIA BLOKKEERT WERELDWIJD VRIJHANDELSAKKOORD

Onderhandelaars binnen de Wereldhandelsorganisatie (WTO) zijn er niet in

geslaagd hun vorig jaar bereikte handelsakkoord over de volgende horde te tillen. Bezwaren van India konden niet op tijd worden verholpen, waardoor de deadline voor de ratificatie van het verdrag zonder succes verliep. Op het laatste moment liep het proces spaak op nieuwe eisen van India. Het verdrag zou zorgen voor betere douaneregelingen en zou internationaal naar schatting voor zo'n 1.000 miljard dollar aan besparingen zorgen en 21 miljoen nieuwe banen kunnen opleveren. Het akkoord was bedoeld als een eerste stap op de lange weg naar een omvattender vrijhandelsakkoord, waarover de onderhandelingen al jaren aanslepen. (De Standaard - Belga - 31/07/2014)

OEKRAÏNE

EUROPESE SANCTIES

De Verenigde Staten en Europa verhogen de druk op Poetin om de crisis rond Oekraïne te ontmijnen. Op de Westerse sanctielijst staan steeds meer intimi van de Russische president. (De Tijd - 2/08/2014) Op tafel liggen nu ook financiële maatregelen. Zo zouden alle Russische overheidsbedrijven het verbod krijgen om te lenen of kapitaal op te halen in Europa. (De Standaard - 5/09/2014) Rusland verbiedt de invoer van voedsel- en landbouwproducten uit de Europese Unie. De economische oorlog tussen Rusland en het westen belandt zo in een nieuwe fase. (De Tijd - PH - 8/08/2014) De Russische boycot kost de EU-landbouw 5 miljard euro. Deze boycot treft vooral Litouwen en Polen. De Belgische telers worden een stuk harder getroffen dan hun collega's in onze buurlanden. De Europese ministers van Landbouw analyseren de steunmaatregelen die in de voorbije weken werden genomen voor de Europese land- en tuinbouwers. (De Standaard - jir - 5/09/2014) Rusland is dringend op zoek naar nieuwe leveranciers van voedselproducten nu het de westerse landbouwproducten voor een jaar in de ban heeft gedaan. De autoriteiten in Moskou lijken

een alternatief gevonden te hebben: Egypte. Dank zij de Egyptische voedselleveringen kunnen we al de helft van de voedselproducten vervangen die wegvielen als gevolg van de sancties, zei een Russische minister. (De Tijd - 13/08/2014)

HULPKONVOOI VOOR OOST-OEKRAÏNE

280 witte Kamaz-vrachtwagens zijn vanuit een legerbasis in Moskou vertrokken naar de belegerde steden in Oost-Oekraïne. Er heerst verwarring over de echte bedoeling van het konvooi. (De Tijd - 13/08/2014) Een journalist van de krant The Guardian zag een kolonne van tanks, brandstofwagens en andere logistieke voertuigen de Russisch-Oekraïense grens oversteken. De voertuigen droegen Russische nummerplaten. (De Tijd - 15/08/2014) Met de inzet van reguliere Russische troepen in Oekraïne neemt het gevaar op een openlijke confrontatie tussen de Russische en Oekraïense legers toe. Geen van beide kampen heeft er baat bij de oorlog te verklaren. (De Standaard - GGK - 29/08/2014)

POETIN HAALT SLAG THUIS

Kiev en de pro-Russische rebellen hebben een staakt-het-vuren getekend. Nu is het wachten op een deugdelijk vredesplan. Het bestand kan zeker als een overwinning voor Poetin worden gezien. De pro-Russische rebellen hebben de voorbije weken, met de hulp van het Russische leger, flink wat terrein veroverd op het Oekraïense leger. In het akkoord van Minsk staat echter niets over de politieke toekomst van Oost-Oekraïne. Rebellenleiders in Donesk en Loegansk zeggen dat het Oosten van het land zich moet afscheiden. Poetin wil vooral voorkomen dat Oekraïne lid wordt van de NAVO of dat het volledig in de westerse economische invloedssfeer komt. (De Standaard - DM/GGK - 6/09/2014)

UITVOERING HANDELSAKKOORD UITGESTELD

De EU, Rusland en Oekraïne zijn overeengekomen om de voorlopige inwerkingstelling van het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Oekraïne uit te stellen tot eind 2015. Dat maakte EU-commissaris voor Handel Karel De Gucht bekend. Het Europees en het Oekraïens parlement zullen het akkoord wel tegelijkertijd ratificeren (De Standaard - 13/09/2014)

OOSTELIJKE REGIO'S KRIJGEN RUIME AUTONOMIE

Donesk en Loegansk, de twee regio's in Oost-Oekraïne waar de separatisten de dienst uitmaken, krijgen verregaande autonomie. Hun 'speciale statuut' werd door het Oekraïense parlement goedgekeurd. Het speciale statuut wordt na 7 december van kracht. (De Standaard - CH - 17/09/2014)

NAVO

NIEUW LEVEN IN NAVO

De Russische agressie in Oekraïne blaast de NAVO, die dit jaar haar 65ste verjaardag viert, nieuw leven in. Op de top in Wales zal de alliantie haar werking aanpassen aan de nieuwe dreiging. Het bondgenootschap keert terug naar zijn wortels, de collectieve defensie. 'De NAVO en Rusland beschouwen elkaar niet als tegenstanders'. Zo luidt de aanhef van de Founding Act of Mutual Relations, Cooperation and Security, die de NAVO en de Russische Federatie op 27 mei 1999 in Parijs ondertekenden. Het akkoord baande de weg voor de oostwaartse expansie van het bondgenootschap. Om de Russen gerust te stellen verklaarde de alliantie geen intentie te hebben 'permanent' gevechtstroepen te stationeren op het grondgebied van de nieuwe lidstaten. De Russen hadden echter op meer gehoopt. De NAVO kon niet accepteren dat zijn nieuwe leden niet de bescherming van artikel vijf van het NAVO-verdrag zouden genieten. Die passage verplicht lidstaten om elkaar te verdedigen in geval van een aanval. Poetin's

optreden in Oekraïne zet de NAVO aan om zijn werking onder de loep te nemen. Die oefening wordt de hoofdbrok op de tweedaagse top van het bondgenootschap, die in het Welshe Newport begint. (De Standaard - E. Neefs - 4/09/2014)

BESLISSINGEN VAN NEWPORT

De lidstaten van de NAVO beslisten om het reactievermogen van de Nato Response Force te versterken. Die beslissing was bedoeld om een antwoord te bieden op de ongerustheid in Oost-Europa over de Russische interventie in Oekraïne. Een Very High Readiness Joint Task Force zou drie tot vijfduizend manschappen tellen en moet binnen twee tot drie dagen inzetbaar zijn. (De Standaard - 8/09/2014) In het Poolse Szczecin krijgt de NAVO een derde commandocentrum. Na lang lobbyen verkregen de Polen en de Baltten dat de NAVO aan hun oostgrens vijf 'permanente' basissen gaat uitbouwen. Er zal een lege skeletstructuur worden opgezet, die, indien nodig, heel snel kan worden opgevuld. Door de eenheden op die basissen te laten roteren, omzeilt men de belofte om er geen permanente eenheden te vestigen. In tegenstelling tot de commando-hoofdkwartieren in het Nederlandse Brunsum en het Italiaanse Napels zou Szczecin niet worden gefinancierd uit het gemeenschappelijke NAVO-budget, maar door de betrokken landen. Finland, dat geen lid is van de NAVO, gaat een akkoord sluiten met het bondgenootschap om de stationering van NAVO-troepen op zijn grondgebied mogelijk te maken. Zweden overweegt een soortgelijke stap. (De Standaard - E. Neefs - 28/08/2014)

BRITTEN WILLEN INTERVENTIEMACHT

Het VK zou met enkele NAVO-partners waaronder Nederland een eigen interventiemacht willen smeden, om sneller te kunnen reageren op crisissen. Naast het VK en Nederland zouden drie Baltische staten, Noorwegen, Denemarken en eventueel Canada in de zogenaamde Joint

Expeditionary Force voor wereldwijde operaties stappen. De interventiemacht, van 10.000 man, zou behalve grondtroepen ook luchtmacht- en marine-eenheden omvatten. De militairen zouden regelmatig oefeningen uitvoeren en op korte termijn inzetbaar zijn. (De Standaard - Belga - 30/08/2014)

OEKRAÏNE VRAAGT MÉÉR

Oekraïne vraagt wapens van de NAVO, maar geen troepen om de pro-Russische separatisten te bevechten. Het land wil op termijn wel lid worden van de militaire organisatie. Sinds in het zuidoosten van Oekraïne een derde front is geopend, zit het Oekraïense leger in het defensief. De militaire situatie in zijn land maakt dat de Oekraïense president Porosjenko nu wel zijn ongebonden statuut wil opgeven. (De Tijd - J. Vanempen - 30/08/2014)

NAVO MANOEUVRES IN OEKRAÏNE

15 NAVO-lidstaten zijn militaire manoeuvres begonnen in Oekraïne. De elfdaagse campagne zet de spanningen met Rusland nog meer op scherp. De militaire operatie vindt plaats in de buurt van de westelijke stad Lviv, aan de grens met Polen. Dat is op ruim 1.000 kilometer van het slagveld in het oosten van Oekraïne. Rusland bestempelde de manoeuvres als een regelrechte provocatie. De VSA ontkennen dat en beweren dat de operatie in de agenda stond lang voor afgelopen maart zware gevechten uitbraken in Oost-Oekraïne. (De Tijd - 16/09/2014) De NAVO heeft duidelijke bewijzen voor de Russische betrokkenheid, met de aanwezigheid van zeker 1000 Russische militairen en honderden tanks en pantzervoertuigen in Oost-Oekraïne. Bovendien zijn zo'n 20.000 Russische militairen dicht bij de grens met Oekraïne gestationeerd. Die Russische schaduw en aanwezigheid bedreigen de territoriale integriteit van Oekraïne. (De Tijd - K. Van Haver - 5/09/2014)

IS DE EUROPESE MILITAIRE INSPANNING GELOOFWAARDIG?

Deze geloofwaardigheid vermindert zienderogen. Rusland heeft een reeks van provocaties uitgevoerd om de NAVO te testen en noteerde dat de reactie van Europa verwaarloosbaar was. Het bondgenootschap (NAVO) doet wat het kan, maar niet wat het moet doen. In geval van patstelling blijkt het westen een achilleshiel te hebben. Het is geweten dat Rusland zwaar inzet op het vroeg gebruik van tactische militaire middelen. Zal president Obama dan de Amerikaanse kernraketten inzetten vanuit Nederland? Waarschijnlijk niet. Als Rusland met kernwapens dreigt zal het waarschijnlijke antwoord van Europa zijn om een stap terug te zetten en toe te geven. Hierdoor zal het vertrouwen in de NAVO onherstelbare schade oplopen. (European Voice - E. Lucas - 18/09/2014)

HYDRIDE OORLOGVOERING TEGEN EUROPA

Militaire kracht is maar een klein deel van het arsenaal aan middelen dat Rusland inzet om Europa te ondermijnen. Zo is er ook de economische druk. Sluiten van de Russische markt, het afsnijden van gastoevoer, gasleveringscontracten voor de South Streampijpleiding die de afhankelijkheid van een aantal centraal-Europese en Balkanlanden nog zal verhogen, inzet van corruptie om besluitvorming te beïnvloeden, het aanbieden van lucratieve jobs, geld voor journalisten en uitgevers, donaties aan denktanks en steun aan ngo's, geheime diensten die maffia inzetten in Europese landen om te intimideren, hacking in cyberoorlogjes, psychologische oorlogvoering door financiële paniek uit te lokken en tenslotte het verdeel en heersprincipe toe te passen. De hoofdboodschap van al die interventies is: volg de Kremlinlijn, dat brengt meer baat dan ze te bestrijden. Heeft Europa al de middelen klaar om deze oorlogvoering het hoofd te bieden?

(European Voice - E. Lucas— 25/09/2014)

TURKIJE

ERDOGAN PRESIDENT VAN TURKIJE

Recep Erdogan is tijdens een ceremonie in het parlement in Ankara ingezworen als president van Turkije. Na 11 jaar premierschap verstevigt hij daarmee zijn greep op het land. Hij belooft zich tijdens zijn ambtstermijn in te zetten voor de Europese Unie en voor de Koerdische minderheid in het land. Erdogan (60) werd op 14 augustus met 52,1% de eerste rechtstreeks verkozen president van Turkije. De nieuwe president beloofde bij zijn eedaflegging dat hij zich zal houden aan de 'grondwet, de rechtsstaat, de democratie, de principes en hervormingen van Atatürk en de principes van de seculiere republiek'. Alle parlementsleden van de belangrijkste oppositiepartij waren afwezig. De claim van democratie doet de tegenstanders van Erdogan echter fronsen. Voor de oppositie belichaamt Erdogan het uitkleden van de democratie en de rechtsstaat in Turkije, omdat de politie op grote schaal wordt ingezet om demonstraties te verhinderen en de regering haar greep op de juridische macht heeft vergroot. De oppositie ziet in Erdogan een man die dronken is van de macht. Hij dult geen tegenspraak. (De Standaard - Belga - 28/08/2014)

STRIJD TEGEN IS

AMERIKA VERSUS IS

De Verenigde Staten storten zich opnieuw in een open conflict in het Midden-Oosten. Met luchtaanvallen in Irak en Syrië en hulp van het lokale leger en rebellen hoopt Barack Obama een einde te maken aan IS. (De Tijd - 12/09/2014) De belangrijkste NAVO-

bondgenoten willen de VS helpen met militaire actie om de Islamitische Staat te verslaan. Dat zei president Obama na afloop van de tweedaagse top van het bondgenootschap. (De Standaard - nrc - 6/09/2014)

TURKIJE VOELT ZICH ZEER KWETSBAAR

Turkije is onmisbaar in de strijd tegen de Islamitische Staat. De Amerikaanse regering doet verwoede pogingen om de Turkse regering over te halen zich aan te sluiten bij de internationale coalitie tegen IS. De Turken zijn erg terughoudend om volgende redenen: lange grens met probleemgebieden, Turkse gegijzelden, slapende cellen, ideologie, wapens leveren aan Koerden, grens sluiten voor Jihadi's. (De Standaard - M. de Koning - 12/09/2014)

BRITSE JIHADI'S VERLIEZEN PASPOORT

Premier David Cameron geeft de Britse politie de toestemming de paspoorten van potentiële jihadi's in te trekken. Luchtvaartmaatschappijen moeten ook gegevens van elke passagier bekendmaken. Potentiële jihadi's die al in het VK verblijven, kunnen verplicht worden te verhuizen. Critici, ook binnen zijn partij, vrezen dat de burgerrechten in het gevaar komen. (De Tijd - J. Van Hessche - 2/09/2014)

SYRIËSTRIJDERS IN PORTEMONNEE AANGEPAKT

De procureur-generaal van Brussel voert de financiële strijd tegen extremistische moslims en hun organisaties sterk op. Vooral vzw's worden gevisieerd omdat ze dikwijls een verbindende factor zijn in de rekrutering. Een speciale speurderscel moet nagaan hoe ze de sociale uitkeringen aan de Syriëstrijders sneller kan stoppen. Ook Den Haag en Londen schakelen hun maatregelen een versnelling hoger. (De Standaard - NVH/DM - 2/09/2014)

MOSLIMGELEERDEN ROEPEN IS TOT DE ORDE

In een open brief roepen 126 vooraanstaande moslimgeleerden uit heel de wereld de militanten van IS tot de orde en weerleggen ze de religieuze argumenten die IS hanteert om hun daden te rechtvaardigen. 'Jullie (IS) hebben de Islam verkeerd geïnterpreteerd en er een hardvochtige, brutale religie van gemaakt met foltering en moord', klinkt het. 'Dit is verkeerd en een belediging voor de islam, voor moslims en voor de hele wereld.' In deze brief worden 24 verboden geformuleerd. (De Standaard - Reuters - 25/09/2014)

BELGISCHE F-16'S IN JORDANIË

Zes Belgische F-16's strijken vandaag neer in Jordanië om deel te nemen aan luchtaanvallen boven Irak. De Kamer zette daarvoor het licht op groen door de goedkeuring van een resolutie. (De Tijd - DB - 27/09/2014)

INTERNE MARKT

BELASTINGFRAUDE

Wereldwijd wordt de strijd tegen belastingfraude opgevoerd. De Europese Unie maakt jacht op de 1.000 miljard euro die jaarlijks worden ontdoken. Tot pakweg een half jaar geleden was dat onderwerp moeilijk bespreekbaar. Maar de harde besparingen hebben de roep naar 'fairness' bij het brede publiek aangewakkerd. Europa beschikt enkel over een gedragscode tegen schadelijke belastingregimes voor bedrijven. Nu komt opnieuw de toegevoegde waarde van landen als Luxemburg onder druk. Europa wil transparantie over alle vormen van rentedragende inkomsten in het buitenland. De Europese Commissie wil nog dit jaar wetgeving tegen 'agressieve' taxplanning' en een gezamenlijke Europese aanpak van hardleerse belastingvluchtoorden. (De Tijd -

K. Van Haver - 5/06/2014)

PRIORITEITEN VOOR ZAKENWERELD

Met de nieuwe Europese beleidsvoerders in het zicht heeft het Europese bedrijfsleven haar wensenlijst opgesteld. De grote vraag is of de Commissie die wensen zal kunnen inlossen. (1) De EU moet een echte interne markt zijn, niet enkel schijn; (2) de energieprijzen moeten dalen; hoge prijzen zijn een competitief nadeel voor Europa; (3) de Europese arbeidsmarkten moeten worden geflexibiliseerd; (4) administratieve rompslomp moet verminderen. De Commissie zal wel maatregelen voorstellen maar de Raad van ministers en het Europees Parlement hebben in het verleden al veel maatregelen afgewezen of tot een minimum herleid. (European Voice - N. Hirst - 24/07/2014)

AUTEURSRECHTENVOORSTEL TEGENGEHOUDEN

Aftredend commissaris Barnier voor de Interne Markt en Diensten heeft zijn 'witboek' over auteursrechten ingetrokken na scherpe kritiek van het Europees Parlement en van medecommissaris Neelie Kroes. Het voorstel werd veel de 'licht' bevonden. De hervorming van die wetgeving is een sluitstuk om een eengemaakte digitale markt mogelijk te maken. (European Voice - N. Hirst - 17/07/2014)

POLEN BEVORDERT SCHAALGASWINNING

De schaalgaswinning en boring door hydraulische 'fracking' wordt interessanter gemaakt in Polen. De nieuwe fiscale regeling gaat gepaard met een investering van 1,2 miljard euro door Poolse overheidsbedrijven in 2016. Deze maatregelen passen in het kader van een grotere energie-onafhankelijkheid van Polen. (European Voice - D. Keating - 4/09/2014)

GALILEO-PROJECT

De Europese ruimtevaartorganisatie ESA lanceert twee satellieten (de vijfde en de zesde kunstmaan) die deel uitmaken van het navigatienetwerk Galileo. Eind dit jaar gaan ook de zevende en de achtste de lucht in. Over enkele maanden mag het gps-alternatief zijn eerste diensten bewijzen. Galileo heeft een kostenplaatje van 5 miljard euro. Een eigen navigatiesysteem is voor Europa om zowel strategische als economische redenen erg belangrijk. Vandaag steunt Europa voornamelijk op het Amerikaanse gps. De markt van toepassingen voor locatiebepaling zal de komende 20 jaar goed zijn voor 90 miljard euro. (De Tijd - M. Van Melckebeke - 23/08/2014)

MILIEU

KLIMAATVERGADERING IN PETERSBERG

De ministers van 29 landen, waaronder die van het VK, China, de VS en Australië, ontmoeten elkaar in Petersberg (Duitsland) om een eerste raamwerk voor de Conferentie in Parijs te formuleren. De objectieven en de principes tonen dat de mislukte ambities van Kopenhagen werden opgegeven. De ministers stemden ermee in dat de nationale toezeggingen voor emissie-reducties zouden steunen op het principe van gedeelde maar gedifferentieerde verantwoordelijkheid. Verschillende regels zouden ook rekening houden met ontwikkelde en ontwikkelingslanden. Er is wel bezorgdheid dat een dergelijk akkoord niet door het Amerikaanse congres zal komen. Anderzijds mag de verantwoordelijkheid van ontwikkelingslanden niet worden verwaterd tot ze niets meer betekent. Maart 2015 is de einddatum voor het indienen van de toezeggingen. Op de klimaatconferentie in Lima (Peru) in december 2015 zou het akkoord worden geratificeerd. (European Voice - D. Keating - 24/07/2014)

KLIMAATTOP IN NEW YORK

Alle hoop is gevestigd op de top volgend jaar in Parijs. Daar moet de basis worden gelegd voor een nieuwe globale klimaataanpak. Om een nieuw fiasco (van Kopenhagen) te voorkomen, had Ban Ki-moon de 'informele' top in New York samengeroepen. De secretaris-generaal zal daar trachten het pessimisme de kop in te drukken en de wereldleiders warm te maken voor zware inspanningen volgend jaar. Bindende beloftes werden er zoals verwacht niet gemaakt in New York. Verschillende landen lieten wel uitschijnen dat ze bereid zijn een versnelling hoger te schakelen in hun strijd tegen de klimaatverandering. De speech van president Obama maakte indruk. Ook China gaf aan dat het inspanningen wil doen. (De Tijd - S. Hanegreefs - 25/09/2014)

EARTH OVERSHOOT DAY

Vandaag overschrijden we de draagkracht van de aarde voor dit jaar. Dat betekent dat we meer verbruikt hebben dan wat de aarde in één jaar kan produceren, berekende het WWF. Alleen al door de subsidies (voor in totaal 1400 miljard euro) weg te halen bij fossiele brandstoffen zouden de CO2-emissies met 13% kunnen verminderen. De investering in hernieuwbare energie is de sleutel om deze noodzakelijke energietransitie te realiseren. Politiek verantwoordelijken moeten een stabiel kader creëren om die transitie op lange termijn in te plannen en te realiseren. (De Tijd - 19/08/2014)

EURO EN KREDIETCRISIS

ECB-VERDICT VROEGER MEDEGEDEELD

De banken krijgen een maand eerder dan gedacht het gedeeltelijk rapport over de gevreesde doorlichting door de Europese Centrale Bank. De ECB wil de banken op die manier de mogelijkheid bieden om zich voor te

bereiden op een reactie van de financiële markten. Wellicht zullen sommige banken maatregelen moeten nemen om hun balans te versterken en de centrale bankiers willen ze daar voldoende tijd voor geven. (De Tijd - EVB - 3/09/2014)

EURO OMLAAG

Mario Draghi, de voorzitter van de ECB, probeert al maanden de euro naar omlaag te duwen om de economie meer zuurstof te geven. Hij slaagt er steeds beter in. De beslissing van de ECB om onverwacht de rente te verlagen en zowat 1000 miljard euro in de economie te pompen, heeft de euro onder 1,30 dollar doen dalen. (De Tijd - W. Vervenne - 6/09/2014)

ZWAKKE EURO GEEN WONDERMIDDEL

Officieel is de rentedaling bedoeld om de commerciële banken ertoe aan te zetten meer zuurstof aan de economie te geven via goedkope leningen. Maar de banken zijn meer dan vijf jaar na de bankencrisis nog steeds meer met zichzelf bezig. Het goedkope geld vindt daardoor maar één weg: naar de beurzen waar obligaties, maar ook aandelen steeds duurder worden. De risico's op een zeepbel die vroeg of laat spat, moeten we erbij nemen. Er is, ook met de drastische aanpak van de ECB, nog steeds geen alternatief voor echte hervormingen, waarbij innovatie hand in hand gaat met structurele kostenbesparingen. Met monetaire manipulatie alleen redden we het niet. De enige manier om de gevolgen van de crisis echt te overwinnen, is economische groei. Alleen die doet de schuldenlast echt afnemen. (De Standaard - B. Sturtewagen - 6/09/2014)

KREDIETLIJN VAN 400 MILJARD EURO

De banken van de eurozone hebben gisteren slechts voor 82,6 miljard euro vierjaarskredieten opgenomen bij de ECB. Het veel lager dan verwachte bedrag is een tegenvaller. 'Zeker in de kernlanden is het

probleem van de lage kredietverstrekking niet een gebrek aan cash bij de banken. Het grootste probleem is de economische onzekerheid. Bedrijven staan weigerachtig tegenover nieuwe investeringen', stelt Koen De Leus (KBC-econoom). Banken die te weinig kredieten verstrekken, moeten het ECB-geld in september 2016 vervroegd terugbetalen. (De Tijd - W. Vervenne - 19/09/2014)

KLOKKENLUIDERS INGESCHAKELD

De ECB, verantwoordelijk voor het banktoezicht in de eurozone, gaat klokkenluiders inschakelen. Dat kondigde Daniële Nouy, chef banktoezicht bij de ECB, aan in een opiniestuk. Meldingen van klokkenluiders zijn een effectief instrument om laakbaar zakelijk handelen bij banken naar boven te brengen. (De Tijd - SMI -

GROEI EN WERK

30/09/2014)

DOEMBEELD LANGDURIGE STAGNATIE?

De economische beleidsmakers zitten met de handen in het haar. Wat ze ook proberen, ze krijgen de economische motor niet opnieuw aan de praat. Wat scheelt er? Ze hebben nochtans hun best gedaan. Een aantal economen vraagt zich af of er niet meer aan de hand is. Zou het kunnen dat de traditionele beleidsinstrumenten niet goed meer werken als gevolg van structurele veranderingen in de economie. Mogelijke oorzaken voor het lagere groeipotentieel van de economie in de ontwikkelde landen zijn de tragere bevolkingsgroei, de vergrijzing, het feit dat geen grote stappen meer worden gedaan in de scholing van de bevolking, de groeiende inkomensongelijkheid, de zware schuldenlast die overheden torsen en het gebrek aan grote technologische vernieuwingen. (De Tijd - S. Michiels - 4/09/2014)

JEUGDWERKLOOSHEID

Een op zeven Belgen tussen 15 en 29 jaar zit gewoon thuis, zonder te werken of te studeren. Voor een welvaartsstaat die kraakt onder de vergrijzingskosten, is dat deprimerend. Ons land kan zich niet permitteren veel jongeren te verliezen op de arbeidsmarkt. (De Tijd - B. Haeck - 10/09/2014)

EU-TOP OVER WERKGELEGENHEID

Ondanks eerdere berichten is bevestigd dat een EU-top op 8 oktober in Milaan zal samenkomen om vooral over de nijpende jeugdwerkloosheid van gedachten te wisselen. In 2013 werden reeds twee topbijeenkomsten georganiseerd over de hoge werkloosheid in Europa. In juni bekeken de Europese leiders in Berlijn welke maatregelen ze kunnen treffen om met name de jongeren aan een job te helpen, vier maanden later werden in Parijs de nationale 'best practices' uitgewisseld. De lidstaten wilden zich er ook van vergissen dat de beslissingen die in het kader van de strijd tegen de werkloosheid werden genomen ook in de praktijk worden omgezet. (De Standaard - belga - 18/09/2014)

ANTIMISBRUIKWET NAAR AF

Sociale fraude is een probleem, maar België mag de EU-regels inzake detachering niet op eigen houtje overboord gooien. De Europese Commissie dreigt met een zaak voor het EU-Hof van Justitie. Spookfirma's uit Oost-Europese landen deden Belgische bedrijven de boeken sluiten. De discussie over verbeterde Europese regels liep reeds op een muur tussen Oost- en West-Europese landen. De Belgische antimisbruikwet geeft de sociale inspectie het recht om zelf te oordelen of een formulier A1 al dan niet vals is en om te eisen dat de socialezekerheidsbijdragen in België betaald worden. Die 'dubbele' controle' gaat in tegen het vrij verkeer van personen, betoogt de Europese Commissie. Het probleem van het welvaartstoerisme en sociale fraude blijft een politieke kopzorg in veel landen. Een kopzorg waar Marianne Thyssen als nieuwe eurocommissaris voor Werk en Sociale Zaken klaarheid in moet scheppen. (De Tijd - K. Van Haver - 25/09/2014)

Contact met Robert Verschooten

Tel: 03/238.97.74

www.europadebat.be

e-mail esic@telenet.be